

Stiftelsen Sorø Akademi

Søgade 17 A, 4180 Sorø
CVR-nr. 11 67 69 01

Årsrapport for 2023

Årsrapporten er godkendt på den
ordinære generalforsamling, d. 23.04.24

Vibeke Steen Rønne
Dirigent

Fondsoplysninger m.v.	3
Ledelsespåtegning	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	5 - 7
Ledelsesberetning	8 - 13
Resultatopgørelse	14
Balance	15 - 16
Egenkapitalopgørelse	17
Noter	17 - 28

Stiftelsen

Stiftelsen Sorø Akademi
Søgade 17 A
4180 Sorø

Telefon: 57 82 01 35
Hjemmeside: www.stiftsor.dk
E-mail: ssa@stiftsor.dk

Hjemsted: Sorø
CVR-nr.: 11 67 69 01
Regnskabsår: 01.01 - 31.12

Direktion

Direktør Jens Kristian Poulsen

Bestyrelse

Fhv. Højesteretsdommer Vibeke Steen Rønne, formand
Direktør Christian Clausen, næstformand
Direktør Niels Thorborg
Godsforpagter Birgitte Anna Caroline Moltke
Rektor Kristian Jacobsen

Revision

Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23 for Stiftelsen Sorø Akademi.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af stiftelsens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.23 og resultatet af stiftelsens aktiviteter for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Sorø, den 23. april 2024

Direktionen

Jens Kristian Poulsen
Direktør

Bestyrelsen

Vibeke Steen Rønne
Formand

Christian Clausen
Direktør

Niels Thorborg
Direktør

Birgitte Anna Caroline Moltke
Godsforpagter

Kristian Jacobsen
Rektor

Til bestyrelsen i Stiftelsen Sorø Akademi

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Stiftelsen Sorø Akademi for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af stiftelsens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.23 samt af resultatet af stiftelsens aktiviteter for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af stiftelsen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere stiftelsens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere stiftelsen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af stiftelsens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om stiftelsens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at stiftelsen ikke længere kan fortsætte driften.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Slagelse, den 23. april 2024

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

Jens Jørgen Bay Simonsen

Statsaut. revisor
MNE-nr. mne11503

Frederik Søndergaard Kjelkvist

Statsaut. revisor
MNE-nr. mne50563

HØVED- OG NØGLETAL**Hovedtal**

Beløb i t.DKK	2023	2022	2021
<i>Resultat</i>			
Nettoomsætning	42.824	38.469	35.649
Resultat af primær drift	15.584	7.324	4.805
Finansielle poster i alt	11.750	-10.987	7.699
Resultat før skat	27.334	-3.662	12.504
Eksterne uddelinger	2.114	4.240	356
Fundatsomkostninger, interne	11.669	16.226	22.692
<i>Balance</i>			
Egenkapital	340.716	319.753	323.815

Væsentligste aktiviteter

Stiftelsen Sorø Akademi har kontor på "Vænget" i Søgade i Sorø, og aktiviteter og ejendomme er beliggende inden for en radius af ca. 20 km. omkring Sorø.

Stiftelsen ejer knap 5.000 ha. Jordene er for størstedelens vedkommende rester af det oprindelige klostergoods og har været i Stiftelsens besiddelse siden middelalderen. Jordtilliggendet udgøres primært af skove med tilhørende søer, enge, moser mm. ca. 4.300 ha. Skovene drives primært med produktion for øje, og bøgen er den dominerende træart. De vidtstrakte arealer danner dog også baggrund for en lang række almennyttige aktiviteter, og Stiftelsen var forud for sin tid, da man allerede i 1920 udlagde Suserup skov som urørt til forskningsformål.

Stiftelsen ejer de to hovedgårde Mørup og Nordruplund med i alt 493 ha. jord. Begge ejendomme er bortforpagtede og drives med planteavl. I og omkring skovene har Stiftelsen ca. 55 bygningssæt, der udlejes til boliger, børnehaver m.v. Stiftelsen er langt i udviklingen af et solcelleprojekt på netto 240 ha. på Mørup i samarbejde med HOFOR.

En stor del af Stiftelsens bygninger er placeret i Sorøs bymidte og omkranses af Akademihaven og Sorø Sø. Bygningerne består bl.a. af Sorø Akademis Skole og Mærsk McKinney Møller Videncenter. Tæt på skolen ligger Sorø Klosterkirke, som er en af Danmarks få privatejede kirker. Kirken er bygget i sidste del af 1100-tallet og er en af de største middelalderkirker i Danmark. I umiddelbar nærhed ligger Stiftelsens ca. 40 bylejemål, der fortrinsvis er placeret i historiske bygninger omkring Søgade og Torvet.

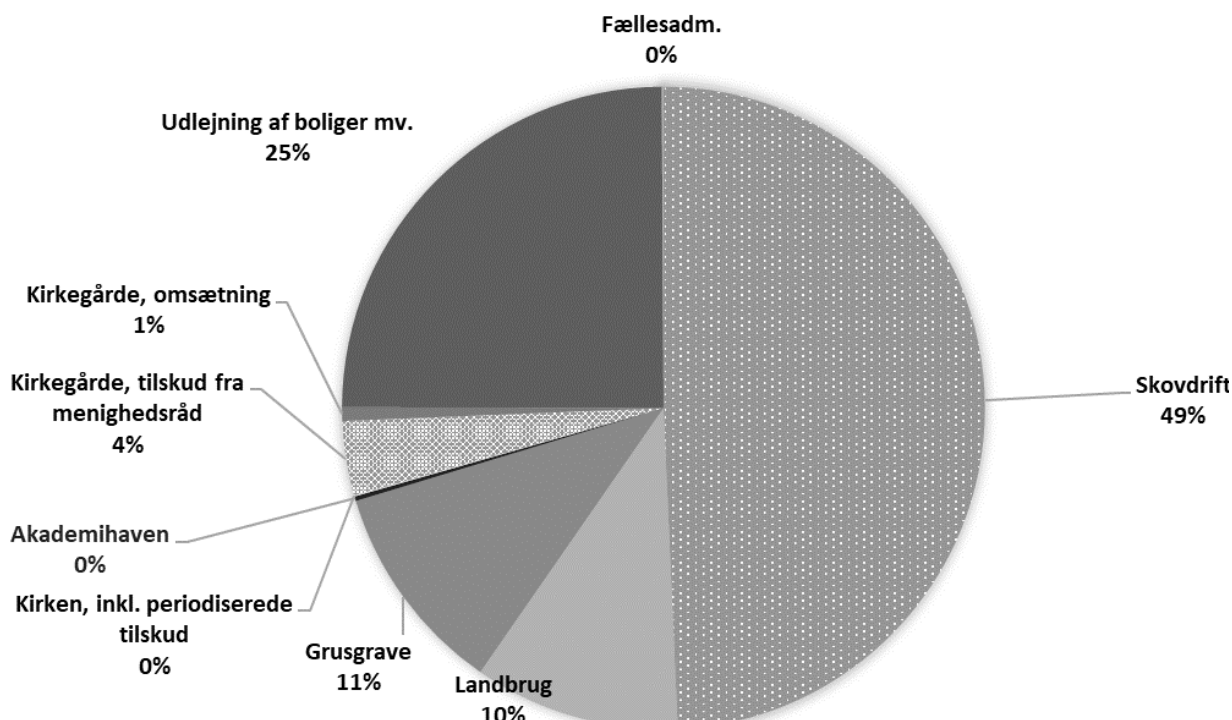
Efter reformationen overgik klostergodset til kronen, og Stiftelsen Sorø Akademi blev stiftet af Frederik den II. ved fundats af 31. maj 1586. Ifølge den gældende fundats er Stiftelsens hovedformål at drive Sorø Akademis Skole samt varetage Stiftelsens forpligtelser som ejer af Sorø Klosterkirke og dertilhørende to kirkegårde. I forbindelse hermed påhviler det Stiftelsen

- af drive Akademihaven, idrætsanlægget og Sorø Akademis bibliotek mv.,
- at vedligeholde og bevare Stiftelsens fredede og bevaringsværdige bygninger,
- at sikre helheden af Akademihaven og de omgivende naturmiljøer,
- at bevare godset som en samlet ejendom og som led i det omgivende miljø samt
- at værne om stedets særpræg og om de historiske og kulturelle minder.

Bestyrelsens medlemmer repræsenterer i henhold til fundatsen erfaring med henholdsvis skov- og godsdrift, ejendoms- og formueforvaltning og juridisk ekspertise. Rektor for Sorø Akademis Skole er født medlem af bestyrelsen.

Stiftelsens aktiviteter er fordelt på forskellige driftsgrene; alle med dét formål at tjene penge til at opfylde de fundatsmæssige formål. Indtjeningen stammer primært fra skovbrug, bortforpagtning af landbrug og grusgrave, udleje af skov- og byhuse samt formueforvaltning.

Nedenstående vises en fordeling af Stiftelsens indtægter i 2023 (værdipapirer udeladt).

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat efter skat blev i 2023 et overskud på 23,1 mio.DKK mod et overskud på 0,2 mio.DKK. i 2022. Resultatet før finansielle poster blev på 15,6 mio.DKK mod 7,3 mio.DKK året før.

Balancen udviser en egenkapital på 340,7 mio.DKK I vurderingen heraf skal tages hensyn til, at grunde og bygninger er indregnet til historiske kostpriser med fradrag af akkumulerede afskrivninger, og bogført værdi udgør 252,3 mio.DKK.

Sorø Klosterkirke

Stiftelsen har i 2023 i alt væsentlighed afsluttet restaureringen af Sorø Klosterkirke - en restaurering, der samlet beløber sig til ca. 70 mio.DKK og fysisk har strakt sig over ca. 4 år. Til dette formål har Stiftelsen modtaget donationer frem til 31/12 2023 på samlet 61,9 mio.DKK fra henholdsvis Sorana A/S, A. P. Møller og Hustrus Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, Augustinus Fonden, Provstiet og William Demant Fonden. Den resterende del af restaureringsomkostningerne afholder Stiftelsen Sorø Akademi som en del af sine fundatsomkostninger. Udover direkte økonomiske midler har Stiftelsen ydet en betydelig indsats som bygherre på projektet i forhold til byggestyring, interesseafvejninger etc.

Stiftelsens resultat har på den baggrund i de seneste regnskabsår ekstraordinært været påvirket af donationerne modtaget til- og udgifterne afholdt i forbindelse med restaureringen

af Sorø Klosterkirke. Disse påvirkninger er nærmere beskrevet i note 1 til regnskabet.

De modtagne donationer er indregnet i balancen under periodeafgrænsningsposter og er indtægtsført i takt med, at omkostningerne til restaureringen er udgiftsført, medmindre donationerne er givet til grundkapitalen.

I 2023 har omkostningerne til restaureringen udgjort beskedne 0,7 mio.DKK, hvoraf 0,5 mio.DKK er medregnet under andre driftsomkostninger, mens de resterende 0,2 mio.DKK anses for at vedrøre forbedringer af kirken og dermed er indregnet som tilgang til grunde og bygninger.

Skovdrift

En af Stiftelsens største driftsgrene er skovdrift. Ifølge fundatsen er Stiftelsen forpligtet til at sikre helheden af de omkringliggende naturarealer og bevare godset som en samlet helhed. Ca. 85% af skovarealerne stammer fra det oprindelige klostergoods. At opfylde dette formål har i 2023 kostet Stiftelsen ca. 1,8 mio.DKK navnlig til afholdelse af omkostninger ifm. ejendomsskatter, myndigheds- og nabobetjening, vedligehold af stier og veje etc., der gør det muligt at holde skovene tilgængelige for publikum.

Samtidig med at skovene delvist passes som en del af fundatsen, drives skovene også med indtjening for øje for at finansiere de af fundatsens formål, som ikke genererer omsætning. Skovene omkring Sorø er kendt for sine gode vækstbetingelser for bøg. Det har Stiftelsen gennem århundreder udnyttet til at frembringe kvalitetsbøgestammer til bl.a. møbelindustrien. Udover salg til træindustrien i ind- og udland sælger Stiftelsen også træ til private som brænde og til fjernvarmeværker i form af flis.

I 2023 har råtræsmarkedet været kendetegnet ved fortsat gode priser, som dog var vigende i forhold til det historisk gode 2022. Stiftelsen har opretholdt et højt aktivitetsniveau i skoven, men hugsten har dog ikke væsentligt oversteget tilvæksten samlet set. Brænde- og ikke mindst flismarkedet har været godt i konsekvens af de stigende energipriser generelt.

Markedet for juletræer bød omsider på svagt stigende priser i 2023.

Landbrug og grusgravning

Driftsgrenene landbrug og grusgravning er ikke en del af fundatsens formål, men tjener udelukkende til indtjening til dækning af omkostninger for fundatsområder. Omsætningen af grus var stort set uændret i 2023 i forhold til 2022. Stiftelsens landbrugsarealer er fortsat bortforpagtede. Grundet afregningsformen er forpagtningsafgifterne påvirket af kornpriserne to år tilbage, men lå i 2023 på et meget højt niveau grundet gode konjunkturer i landbruget de seneste år

Idrætsanlæg, bibliotek og Akademihaven

Stiftelsen har 2-3 ansatte til at passe Akademihaven. I 2023 brugte Stiftelsen ca. 2,2 mio.DKK

som en del af fundatsforpligtelserne på at drive Sorø Akademis idrætsanlæg, bibliotek, Akademihaven og området omkring skolen. Disse driftsgrene genererer stort set ingen indtægter, der kan hjælpe til finansieringen heraf.

By- og skovhuse samt administrationsbygninger

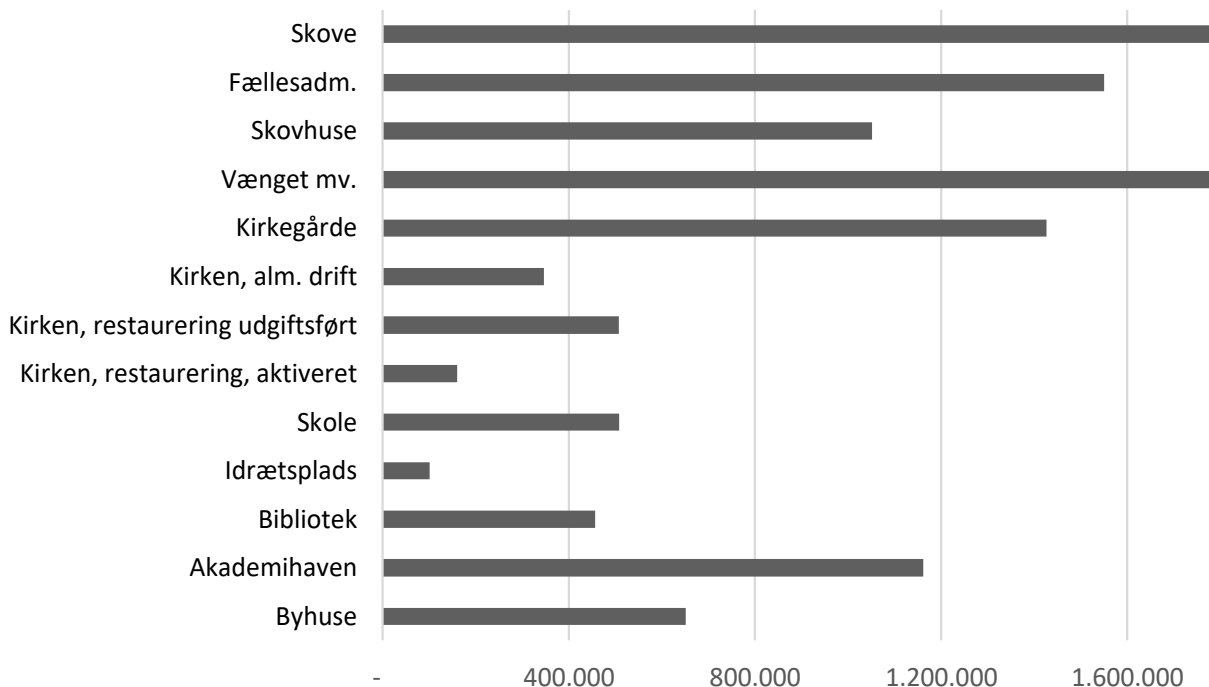
Som en del af fundatsens formål vedligeholder og bevarer Stiftelsen en lang række bygninger med særlig hensyntagen til kulturværdierne, mange af dem fredede eller bevaringsværdige. Langt størstedelen af dem udlejes til boligformål og genererer dermed indtægter, der kan anvendes til vedligeholdelse og fundatsformål. Stiftelsens udlejningsejendomme var fuldt udlejede i hele 2023.

Vedligeholdet fordyres af, at de fleste boliger er gamle by- eller skovhuse, der så vidt muligt bevares med stråtag, bindingsværk mv. I 2023 udgjorde Stiftelsens fundatsomkostninger til vedligehold og bevarelse af bygninger 3,6 mio.DKK. Heraf udgjorde den væsentligste del, nemlig 1,6 mio.DKK omkostninger til istandsættelse af facade og vinduer på Vænget.

Kirkegårde

Ifølge fundatsen er ét af Stiftelsens hovedformål at varetage sine forpligtelser som ejer af to kirkegårde. Disse kirkegårde passes og drives af Stiftelsen, men der modtages et tilskud hertil fra Sorø Menighedsråd. I 2023 afholdt Stiftelsen fundatsomkostninger vedr. denne forpligtelse for 1,4 mio.DKK.

Nedenfor vises en samlet oversigt over Stiftelsens ovenstående fundatsomkostninger i 2023.

Formueforvaltning

Formueforvaltning er ikke en del af Stiftelsens fundatsmæssige formål. Stiftelsen har anbragt

en del af sin formue i værdipapirer med en lang tidshorisont, der forventes af kunne bidrage med et løbende realafkast til fundatsformål. Derudover tjener en del af porteføljen til at opbevare Stiftelsens formue, så Stiftelsen også fremover vil være i stand til at varetage sine fundatsmæssige forpligtelser med de periodemæssige forskydninger, der naturligt ligger i disse og i Stiftelsens indtægter. I 2023 har Stiftelsens værdipapirer med en urealiseret kursgevinst på mio.DKK 11,3 indhentet størstedelen af det urealiserede kurstab fra 2022 på mio.DKK 14,0.

Eksterne uddelinger

De ovenstående fundatsområder drives af Stiftelsen selv, og de 11,7 mio.DKK, der samlet er anvendt hertil, indgår som en integreret del af årsregnskabet. Af det resterende overskud uddeles en stor del til Sorø Akademis Skole, da driften heraf ifølge fundatsen er ét af Stiftelsens hovedformål. Bygningerne på Akademigrunden stilles endvidere til rådighed for staten, som driver Sorø Akademis Skole i dem.

I 2023 er der uddelt mio.DKK 0,8 direkte til skolen til bl.a. nye lamper i spisesalen mv., tilskud til udarbejdelse af en strategiproces for skolen, korrejsse for skolens pigekor mm.

Stiftelsen har samlet afholdt eksterne uddelinger i 2023 for i alt mio.DKK 2,1.

Uddelingsrammen

Til dækning af næste års maksimalt forventede eksterne uddelinger er der afsat en uddelingsramme på mio.DKK 20. Rammen dækker eksterne uddelinger frem til næste årsrapports godkendelse. I tillæg til uddelingsrammen for eksterne uddelinger kommer de sædvanlige fundatsomkostninger, som er beskrevet ovenfor.

Efterfølgende begivenheder

Efter regnskabsårets afslutning er der ikke indtruffet betydningsfulde hændelser, der har indflydelse på Stiftelsens primære drift.

Fondens uddelingspolitik

Bestyrelsen har besluttet, at Stiftelsens uddelingspolitik beskrives på Stiftelsens hjemmeside, hvortil der henvises: www.stiftsor.dk/om-stiftelsen-soroe-akademi/uddelingspolitik/.

Redegørelse for god fondsledelse

Redegørelsen for god fondsledelse kan findes på fondens hjemmeside, hvortil der henvises: www.stiftsor.dk/om-stiftelsen-soroe-akademi/god-fondsledelse/.

Note		2023 DKK	2022 DKK
	Nettoomsætning	42.824.376	38.468.755
	Produktionsomkostninger	-20.828.273	-23.226.239
	Bruttofortjeneste	21.996.103	15.242.516
	Administrationsomkostninger	-8.665.395	-8.304.227
	Andre driftsindtægter	2.760.947	1.894.983
	Andre driftsomkostninger	-507.407	-1.508.847
	Resultat af primær drift	15.584.248	7.324.425
3	Finansielle indtægter	12.552.860	3.350.127
4	Finansielle omkostninger	-803.291	-14.336.809
	Resultat før skat	27.333.817	-3.662.257
5	Skat af årets resultat	-4.256.052	3.839.119
	Årets resultat	23.077.765	176.862
Forslag til resultatdisponering			
	Overført til uddelingsrammen	12.114.242	4.239.795
	Overført resultat	10.963.523	-4.062.933
	I alt	23.077.765	176.862

AKTIVER		31.12.23	31.12.22
		DKK	DKK
Note			
	Grunde og bygninger	252.317.610	251.328.676
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4.364.914	3.402.526
6	Materielle anlægsaktiver i alt	256.682.524	254.731.202
	Anlægsaktiver i alt	256.682.524	254.731.202
	Råvarer og hjælpematerialer	183.355	114.265
	Varebeholdninger i alt	183.355	114.265
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	5.330.751	3.580.350
	Andre tilgodehavender	324.468	196.551
	Periodeafgrænsningsposter	301.514	265.081
	Tilgodehavender i alt	5.956.733	4.041.982
	Andre værdipapirer og kapitalandele	96.441.894	71.974.003
	Værdipapirer og kapitalandele i alt	96.441.894	71.974.003
	Likvide beholdninger	16.847.550	19.230.162
	Omsætningsaktiver i alt	119.429.532	95.360.412
	Aktiver i alt	376.112.056	350.091.614

PASSIVER		31.12.23	31.12.22
		DKK	DKK
Note			
	Fondskapital	135.300.000	135.300.000
	Overført resultat	185.416.041	174.452.518
	Uddelingsramme	20.000.000	10.000.000
	Egenkapital i alt	340.716.041	319.752.518
7	Hensættelser til udskudt skat	4.470.637	235.364
	Hensatte forpligtelser i alt	4.470.637	235.364
8	Gæld til realkreditinstitutter	415.023	458.116
8	Anden gæld	2.607.714	2.668.217
8	Periodeafgrænsningsposter	16.202.469	16.219.959
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	19.225.206	19.346.292
8	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	468.346	467.613
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	2.635.275	1.926.893
	Anden gæld	8.539.773	8.239.830
	Periodeafgrænsningsposter	56.778	123.104
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	11.700.172	10.757.440
	Gældsforpligtelser i alt	30.925.378	30.103.732
	Passiver i alt	376.112.056	350.091.614

9 Oplysninger om dagsværdi

10 Eventualforpligtelser

11 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Beløb i DKK	Fonds- kapital	Overført resultat	Uddelings- ramme	Egenkapital i alt
Egenkapitalopgørelse for 01.01.23 - 31.12.23				
Saldo pr. 01.01.23	135.300.000	174.452.518	10.000.000	319.752.518
Årets uddelinger	0	0	-2.114.242	-2.114.242
Forslag til resultatdisponering	0	10.963.523	12.114.242	23.077.765
Saldo pr. 31.12.23	135.300.000	185.416.041	20.000.000	340.716.041

1. Særlige poster

Særlige poster er indtægter og omkostninger, der er særlige på grund af deres størrelse og art. Der har i regnskabsåret været følgende særlige poster:

Særlige poster:	Indregnet i resultatopgørelsen under:	2023 DKK	2022 DKK
Offentlige tilskud	Andre driftsindtægter	1.725.452	1.648.470
Gevinst ved salg af materielle anlægsaktiver	Andre driftsindtægter	780.822	127.921
I alt		2.506.274	1.776.391

	2023	2022
	DKK	DKK

2. Medarbejderforhold

Lønninger	10.420.968	10.089.154
Pensioner	1.080.626	1.139.957
Andre omkostninger til social sikring	127.632	163.630

I alt	11.629.226	11.392.741
-------	------------	------------

Gennemsnitligt antal beskæftigede i året	20	20
--	----	----

Vederlag til ledelsen:

Vederlag til direktion og bestyrelse	2.747.211	2.665.651
--------------------------------------	-----------	-----------

3. Finansielle indtægter

Renteindtægter i øvrigt	1.160.126	568.381
Øvrige finansielle indtægter	11.392.734	2.781.746

I alt	12.552.860	3.350.127
-------	------------	-----------

4. Finansielle omkostninger

Renteomkostninger i øvrigt	119.984	289.598
Øvrige finansielle omkostninger	683.307	14.047.211

I alt	803.291	14.336.809
-------	---------	------------

	2023 DKK	2022 DKK
5. Skat af årets resultat		
Årets aktuelle skat	20.779	0
Årets regulering af udskudt skat	4.235.273	-3.839.119
I alt	4.256.052	-3.839.119

6. Materielle anlægsaktiver

Beløb i DKK	Grunde og bygninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar
Kostpris pr. 01.01.23	260.177.558	10.260.454
Tilgang i året	1.640.499	1.733.265
Afgang i året	-61.645	-1.722.110
Kostpris pr. 31.12.23	261.756.412	10.271.609
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.23	-8.848.883	-6.857.928
Afskrivninger i året	-592.676	-649.566
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	2.757	1.600.799
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.23	-9.438.802	-5.906.695
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	252.317.610	4.364.914

	31.12.23 DKK	31.12.22 DKK
--	-----------------	-----------------

7. Udskudt skat

Udskudt skat pr. 01.01.23	235.364	4.074.483
Udskudt skat indregnet i resultatopgørelsen	4.235.273	-3.839.119
Udskudt skat pr. 31.12.23	4.470.637	235.364

Udskudt skat fordeler sig således:

Materielle anlægsaktiver	436.628	333.147
Finansielle anlægsaktiver	2.545.672	484.706
Hensatte forpligtelser	5.056.728	2.989.750
Gældsforpligtelser	-3.568.391	-3.572.239
I alt	4.470.637	235.364

8. Langfristede gældsforpligtelser

Beløb i DKK	Afdrag første år	Restgæld efter 5 år	Gæld i alt 31.12.23	Gæld i alt 31.12.22
Gæld til realkreditinstitutter	43.093	228.138	458.116	500.000
Anden gæld	407.763	1.463.701	3.015.477	3.076.456
Periodeafgrænsningsposter	17.490	16.132.509	16.219.959	16.237.449
I alt	468.346	17.824.348	19.693.552	19.813.905

9. Oplysninger om dagsværdi

Beløb i DKK	Børsnoterede værdipapirer og kapitalandele	I alt
Dagsværdi pr. 31.12.23	96.441.894	96.441.894
Årets urealiserede ændringer af dagsværdi indregnet i resultatopgørelsen	11.349.044	11.349.044

10. Eventualforpligtelser

Andre eventualforpligtelser

Stiftelsen har udlejet et areal over en længere årrække. Det påhviler Stiftelsen at sikre, at arealet reetableres ved udlejningens ophør. Forpligtelsen til at sikre reetablering af arealet vurderes ikke aktuelt pt. Til opfyldelse heraf er deponeret t.DKK 300 af lejer.

11. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter på t.DKK 458 er der givet pant i en samvurderet del af Stiftelsens grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi udgør t.DKK 14.639.

12. Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven for virksomheder i regnskabsklasse B med tilvalg af bestemmelser fra en højere regnskabsklasse.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til foregående år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

I balancen indregnes aktiver, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Stiftelsen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Stiftelsen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

VALUTA

Årsrapporten er aflagt i danske kroner.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiell post. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste årsrapport indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger. Anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke monetære aktiver, der er erhvervet i fremmed valuta, omregnes til historiske valutakurser.

12. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

TILSKUD

Tilskud indregnes, når der er rimelig sikkerhed for, at tilskudsbetingelserne er opfyldt, og at tilskuddet vil blive modtaget.

Tilskud til dækning af afholdte omkostninger indregnes forholdsmæssigt i resultatopgørelsen over den periode, hvori de tilskudsberettigede omkostninger omkostningsføres. Tilskuddene indregnes under andre driftsindtægter.

Tilskud modtaget til fremstilling eller opførelse af aktiver indregnes som en periodeafgrænsningspost under gældsforpligtelser. For afskrivningsberettigede aktiver indregnes tilskuddet i takt med afskrivning af aktivet.

RESULTATOPGØRELSE

Nettoomsætning

Indtægter fra salg af varer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden udgangen af regnskabsåret, og når salgsbeløbet kan opgøres pålideligt og forventes indbetalt. Nettoomsætning måles til dagsværdi og opgøres ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand samt med fradrag af rabatter.

Skoven: Årets fakturerede salg, inkl. lagerregulering af salgsbeholdninger
Grusgravning: Årets fakturerede salg
Landbruget: Årets modtagne forpagtningsafgifter
Ejendomme: Årets husleje
Kirkegårde: Årets fakturerede salg af ydelser, årets periodiserede andel af vedligeholdelsesaftalerne.

Indtægter fra salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen i takt med levering af tjenesteydelserne (leveringsmetoden). Nettoomsætningen måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand samt med fradrag af rabatter.

Indtægter fra udlejning af ejendomme indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Nettoomsætningen måles til dagsværdi og opgøres ekskl. moms og rabatter.

12. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Produktionsomkostninger**

I produktionsomkostninger indregnes omkostninger, der direkte eller indirekte afholdes for at opnå årets nettoomsætning, herunder råvarer og hjælpematerialer, løn og gager samt af- og nedskrivninger på anlægsaktiver, som anvendes i produktionsprocessen.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til ledelse og administration, herunder løn og gager til det administrative personale og ledelse samt omkostninger til kontorlokaler, kontoromkostninger, tab på debitorer m.v. samt af- og nedskrivninger på anlægsaktiver, der anvendes til administrative forhold.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter i forhold til Stiftelsens hovedaktivitet som tilskud, donationer, erstatninger m.v. samt gevinster ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Af- og nedskrivninger

Afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver tilsigter, at der sker systematisk afskrivning over aktivernes forventede brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende brugstider og restværdier:

	Brugstid, år	Rest- værdi, procent
Bygninger	Op til 100	0-75
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	5-10	0

Der er fastsat en scrapværdi på 75% for bygningssæt. Installationer afskrives over forventet levetid og med en scrapværdi på 0%.

Grunde afskrives ikke.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger omfatter omkostninger af sekundær karakter i forhold til virksomhedens aktiviteter, herunder omkostninger afholdt i relation til generering af andre driftsindtægter samt nedskrivning af materielle anlægsaktiver.

12. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Andre finansielle poster

Under andre finansielle poster indregnes renteindtægter og renteomkostninger, valutakursgevinster og -tab ved transaktioner i fremmed valuta, gevinster og tab på andre værdipapirer og kapitalandele m.v.

Amortisering af kurstab og låneomkostninger vedrørende finansielle forpligtelser indregnes løbende som finansiell omkostning.

Skat af årets resultat

Årets aktuelle og udskudte skatter indregnes i resultatopgørelsen som skat af årets resultat med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster indregnet direkte i egenkapitalen.

BALANCE

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver omfatter grunde og bygninger samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Materielle anlægsaktiver måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil aktivet er klar til brug, samt efterfølgende forbedringsomkostninger afholdt relateret til aktivet. Renter af lån til at finansiere fremstillingen indregnes ikke i kostprisen.

Kostprisen for et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig.

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært baseret på brugstider og restværdier, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet fratrukket eventuelle omkostninger til bortskaffelse.

12. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis Stiftelsens realiserede afkast af et aktiv eller en gruppe af aktiver er lavere end forventet, anses dette som en indikation på værdiforringelse.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis hver gruppe af aktiver.

Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen samt forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til anslået salgspris med fradrag af skønnet avance, eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab.

Nedskrivninger til imødegåelse af tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender, når der på individuelt niveau foreligger en objektiv indikation på, at et tilgodehavende er værdiforringet.

12. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer måles til dagsværdi svarende til kursværdien på balancedagen.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter indestående på bankkonti samt kontante beholdninger.

Uddelinger

Bevilgede uddelinger omfatter uddelinger til eksterne modtagere, der er disponeret, både hvad angår formål/modtager som beløb og tidspunkt. Bevilgede uddelinger, som på balancedagen endnu ikke er udbetalt, indregnes under anden gæld.

Afholdte omkostninger til opfyldelse af Stiftelsens fundatsformål, behandlet som interne uddelinger, er i årsregnskabet indregnet som driftsomkostninger i resultatopgørelsen, eller aktiveret under materielle anlægsaktiver afhængig af deres karakter.

Uddelingsramme indregnet under egenkapitalen omfatter uddelingsrammen for det kommende år, der er vedtaget af Stiftelsens bestyrelse, men ikke endeligt konkretiseret, hvad angår beløb, tidspunkt og modtager.

Aktuelle og udskudte skatter

Skyldig og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalte acontoskatter.

Udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvor midlertidige forskelle, bortset fra virksomhedsovertagelser, er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

12. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, de efter vurdering forventes at kunne realiseres til ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller ved udligning i skat af fremtidig indtjening.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Gældsforpligtelser

Langfristede gældsforpligtelser måles til kostpris på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet (lånoptagelsen). Gældsforpligtelserne måles herefter til amortiseret kostpris, hvor kurstab og låneomkostninger indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel omkostning over løbetiden på grundlag af den beregnede, effektive rente på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet.

Kortfristede finansielle gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket normalt svarer til gældens pålydende værdi. Øvrige kortfristede gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne indbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.